

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
КАФЕДРА НОВИХ МЕДІА ТА МЕДІАДИЗАЙНУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ (_____)

« _____ » _____ 20 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Вибіркова дисципліна 7: Культурна антропологія та антропологічна
журналістика»»**

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 06 Журналістика

Спеціальність: 061 Журналістика

(код і назва спеціальності (тей))

Освітньо-професійна програма: Журналістика

(назва ОПП/ОНП)

Робоча програма навчальної дисципліни «Вибіркова 7: Культурна антропологія та антропологічна журналістика». — Одеса: ОНУ, 2025 — 14 с.

Розробник: кандидат історичних наук, доцент, зав. кафедри нових медіа та медіадизайну Тхоржевська Т. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри нових медіа та медіадизайну

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__р.

Завідувач кафедри _____ (Тетяна ТХОРЖЕВСЬКА)

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено з гарантом ОПП Журналістика

_____ (Тетяна ТХОРЖЕВСЬКА)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету журналістики, реклами та видавничої справи

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Голова НМК _____ (_____)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри нових медіа та медіадизайну

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри нових медіа та медіадизайну

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань 06 – журналістика	<i>Дисципліна вільного вибору</i>	
	Спеціальність 061 – журналістика	<i>Рік підготовки:</i>	
		3-й	3-й
		<i>Семестр</i>	
		5-й	5-й
	Спеціалізації:	<i>Лекції</i>	
		8 год.	4 год
	— (назва) Рівень вищої освіти: перший бакалаврський рівень	<i>Практичні, семінарські</i>	
		28 год.	6 год
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	80 год.
		Форма підсумкового контролю:	
		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Вибіркова дисципліна 7: Культурна антропологія та антропологічна журналістика», що викладається студентам-бакалаврам, належить до циклу дисциплін за вибором студентів.

Мета курсу полягає в ознайомленні з напрямком антропологічної журналістики, опануванні методиками антропологічного дослідження та засобами їхнього використання для роботи журналіста.

Завдання дисципліни полягають у:

- ◆ розгляді наукових робіт в галузі соціальних комунікацій, присвячених напряму антропологічної журналістики;
- ◆ розуміння студентами принципів застосування антропологічних досліджень та засобів їх практичного використання;
- ◆ використанні набутих навичок у журналістській практиці.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) загальних — ЗК:

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

б) спеціальних (фахових, предметних) — СК:

СК 09. Здатність застосовувати знання щодо різних соціальних контекстів у професійній діяльності з урахуванням міждисциплінарних зв'язків журналістики.

Програмні результати навчання (ПРН). У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен мати такі результати навчання за нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти:

ПР 01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань,

ПР 04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР 06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.

ПР 21. Створювати медіапродукт з урахуванням соціальних контекстів, які визначають життєдіяльність суспільства та свідчать про міждисциплінарність журналістики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- ◆ наукові роботи в галузі соціальних комунікацій, присвячених напряму

- антропологічної журналістики;
- ◆ класичні роботи з культурної (соціальної) антропології;
 - ◆ основні принципи методу польового антропологічного дослідження,
 - ◆ основні принципи підготовки матеріалів антропологічної (етнографічної) журналістики

вміти:

- ◆ використовувати антропологічні методики в дослідженні феноменів навколишньої соціальної реальності,
- ◆ збирати інформацію методом спостереження та інтерв'ю, занурення
- ◆ застосовувати методи антропологічного дослідження до журналістської практики
- ◆ створювати журналістські матеріали з використанням вивчених методик.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Культурна антропологія: методи дослідження.

ТЕМА 1. Культурна (соціальна) антропологія: становлення методу. Прикладна антропологія: практичне застосування методу. Головні напрямки досліджень в сучасній антропології.

ТЕМА 2. Методи антропологічного дослідження. Метод спостереження, його головні переваги (природність, незалежність) та ризики. Інструментарій: щоденник, протокол, технічні засоби, програма обробки. Безпосереднє спостереження. Відкрите та приховане спостереження. Інтерв'ю в антропологічному дослідженні: головні різновиди.

ТЕМА 3. Класичні принципи польової роботи антрополога: Ф. Боас та Б. Малиновський. «Аргонавти західної частини Тихого океану». Зразок польових досліджень. Ф. Боас: культурний релятивізм як метод польового дослідження. «Розум первісної людини».

ТЕМА 4. Класичні принципи польової роботи антрополога: М. Мід, Р. Бенедікт, М. Мід «Дрослішання на Самоа», Р. Бенедікт «Хризантема та меч».

Змістовий модуль 2. Антропологічна журналістика.

ТЕМА 5. Дослідження напряму антропологічної журналістики: Elizabet. Bird, Anne Kirstine Hermann, Janet Cramer, Michael McDevitt.

ТЕМА 6. Основні принципи антропологічної журналістики: концепція, метод, кінцевий продукт.

ТЕМА 7. Приклади антропологічної журналістики: цикл літературних репортажів Йозефа Рота, дослідження безхатченків у Стенфордському університеті. Приклади в сучасному українському медіапросторі.

ТЕМА 8. Етичні принципи польового дослідження в антропологічній журналістиці. Проведення польового дослідження групами або індивідуально. Визначення цілей та завдань дослідження. Визначення способу презентації

дослідження, підготовка фінального проекту

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Методи антропологічного дослідження: загальний огляд.										
Тема 1. Культурна (соціальна) антропологія: становлення методу. Прикладна антропологія: практичне застосування методу. Головні напрямки досліджень в сучасній антропології.	12	2	2		8	12				12
Тема 2. Методи антропологічного дослідження. Метод спостереження, його головні переваги (природність, незалежність) та ризики. Інструментарій: щоденник, протокол, технічні засоби, програма обробки. Безпосереднє спостереження. Відкрите та приховане спостереження. Інтерв'ю в антропологічному дослідженні: головні різновиди.	11	2	2		7	11	2			9
Тема 3. Класичні принципи польової роботи антрополога: Ф. Боас та Б. Малиновський. «Аргонавти західної частини Тихого океану». Зразок польових досліджень. Ф. Боас: культурний релятивізм як метод польового дослідження. «Розум	11		2		9	11				11

первісної людини».									
Тема 4. Класичні принципи польової роботи антрополога: М. Мід, Р. Бенедікт, М. Мід «Дрослішання на Самоа», Р. Бенедікт «Хризантема та меч».	11		4		7	11		2	9
Разом за модулем 1	45	4	10		31	45	2	2	41
Змістовий модуль 2 Антропологічна журналістика									
Тема 5. Дослідження напряму антропологічної журналістики: Elizabet. Bird Anne Kirstine Hermann, Janet Cramer, Michael McDevitt.	12	2	2		8	12			12
Тема 6. Основні принципи антропологічної журналістики: концепція, метод, кінцевий продукт.	11	2	2		7	11	2		9
Тема 7. Приклади антропологічної журналістики: цикл літературних репортажів Йозефа Рота, дослідження безхатченків у Стенфордському університеті. <u>Приклади в сучасному українському медіапросторі.</u>	11		6		5	11		2	9
Тема 8. Етичні принципи польового дослідження в антропологічній журналістиці. Проведення польового дослідження групами або індивідуально. Визначення цілей та завдань дослідження. Визначення способу презентації дослідження, підготовка фінального проекту. .	11		8		3	11		2	9
Разом за модулем 2	45	4	18		23	45	2	4	39
Усього годин	90	8	28		54	90	4	6	80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
1	Тема 1. Практичне 1. Прикладна антропологія (завдання: обговорити застосування антропологічних досліджень на прикладі роботи К.Клакхона)	2 год.
2	Тема 2. Практичне 2. Методи антропологічного дослідження: спостереження та інтерв'ю (завдання: на конкретних прикладах обговорити застосування польових методів)	2 год.
3	Тема 3. Практичне 3. Класичні принципи польової роботи антрополога: Б. Малиновський (завдання: ознайомитися з роботою Б. Малиновського «Аргонавти західної частини Тихого океану» з акцентом на методі польового дослідження)	2 год
4	Тема 4. Практичне 4. Класичні принципи польової роботи антрополога: М. Мід (завдання: ознайомитися з роботою М. Мід «Дорослішання на Самоа» з акцентом на методі польового дослідження)	2 год.
5	Тема 4. Практичне 5. Класичні принципи польової роботи антрополога: Р. Бенедікт (завдання: ознайомитись з роботою Р. Бенедікт «Хризантема і меч» з акцентом на методі польового дослідження)	2 год.
6	Тема 5. Практичне 6. Дослідження на пряму антропологічної журналістики: Janet Cramer, Michael McDevitt. (завдання: обговорити основні положення роботи Janet Cramer та Michael McDevitt.)	2 год
7	Тема 6. Практичне 7. Основні принципи антропологічної журналістики: концепція, метод, кінцевий продукт (завдання: обговорити концепцію антропологічної журналістики, її відмінність від класичної, метод антропологічної журналістики та варіанти журналістських матеріалів)	2 год.
8	Тема 7. Практичне 8. Приклад антропологічної журналістики: цикл літературних репортажів Йозефа Рота, (Завдання: проаналізувати конкретний приклад застосування антропологічних методів у журналістиці)	2 год.
9	Тема 7. Практичне 9. Приклад антропологічної журналістики: дослідження безхатченків у Стенфордському університеті. (Завдання: проаналізувати конкретний приклад застосування антропологічних методів у журналістиці)	2 год

10	Тема 7. Практичне 10 Приклад антропологічної журналістики: український медіапростір (Завдання: проаналізувати конкретний приклад застосування антропологічних методів у журналістиці)	2 год.
11	Тема 8. Практичне 11. Проведення польового дослідження у журналістській практиці: постановка проблеми (завдання: повторити основні положення роботи Ethnographic Journalism)	2 год.
12	Тема 8. Практичне 12. Проведення польового дослідження у журналістській практиці (завдання: навчитися складати план польового дослідження)	2 год
13	Тема 8. Практичне 13. Проведення польового дослідження у журналістській практиці: презентація результатів (завдання: ознайомитися з пропонованими планами досліджень студентів)	2 год.
14	Тема 8. Практичне 14. Етичні принципи польового дослідження (завдання: на прикладах представлених планів досліджень обговорити дотримання/недотримання етичних принципів)	2 год.
Разом		28 год.

6. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
		Очна форма/За очна форма
1	Тема 1. Культурна (соціальна) антропологія: становлення методу. Прикладна антропологія: практичне застосування методу. Головні напрямки досліджень в сучасній антропології (підготовка до практичних занять).	8/12
2	Тема 2. Методи антропологічного дослідження. Метод спостереження, його головні переваги (природність, незалежність) та ризики. Інструментарій: щоденник, протокол, технічні засоби, програма обробки. Безпосереднє спостереження. Відкрите та приховане спостереження. Інтерв'ю в антропологічному дослідженні:	7/9

	головні різновиди. (підготовка до практичних занять)	
3	Тема 3. Класичні принципи польової роботи антрополога: Ф. Боас та Б. Малиновський. «Аргонавти західної частини Тихого океану». Зразок польових досліджень. Ф. Боас: культурний релятивізм як метод польового дослідження. «Розум первісної людини». (підготовка до практичних занять)	9/11
4	Тема 4. Класичні принципи польової роботи антрополога: М. Мід, Р. Бенедікт, М. Мід «Дрослішання на Самоа», Р. Бенедікт «Хризантема та меч». (підготовка до практичних занять)	7/9
5	Тема 5. Дослідження напряму антропологічної журналістики: Elizabet. Bird Anne Kirstine Hermann, Janet Cramer, Michael McDevitt. (підготовка до практичних занять)	8/12
6	Тема 6. Основні принципи антропологічної журналістики: концепція, метод, кінцевий продукт. (підготовка до практичних занять)	7/9
7	Тема 7. Приклади антропологічної журналістики: цикл літературних репортажів Йозефа Рота, дослідження безхатченків у Стенфордському університеті. Приклади з українського медіапростору. (підготовка до практичних занять)	5/9
8	Тема 8. Етичні принципи польового дослідження в антропологічній журналістиці. Проведення польового дослідження групами або індивідуально. Визначення цілей та завдань дослідження. Визначення способу презентації дослідження, підготовка фінального проекту (підготовка до практичних занять).	3/9
Разом		54/80

9. Методи навчання

Словесні: практичне заняття, пояснення, розповідь, бесіда.

Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

- поточний контроль
- періодичний контроль
- підсумковий контроль

Форми поточного контролю:

- усна відповідь на практичному занятті;
- доповнення на практичному занятті;
- письмові творчі роботи;
- практичні роботи з виготовлення медійної продукції;

Підсумковий контроль: результати вивчення проблематики дисципліни підсумовуються викладачем за сумою накопичених балів під час різних форм контролю: усних відповідей, доповнень на практичних заняттях, роботи з

текстами, виконання пошукових проєктів.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів; глибоко та всебічно розуміє матеріал; знає усі головні поняття та терміни. робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань.	глибоко розуміється на процесах, що уміло застосовує під час написання текстів; уміло використовує рекомендовану літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання; виконує творчі завдання за всіма вказаними вимогами; проявляє творчий підхід до виконання практичних завдань під час самостійної роботи.
Добре	достатньо повно володіє теоретичним матеріалом, та використовує термінологію; вміло апелює до обов'язкової літератури; демонструючи деякі питання не проявляє достатньої глибини та аргументації; вміло узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але припускається незначних.	правильно виконує надані тестові завдання, з незначними помилками; має навички виконання творчих завдань.
Задовільно	на низькому рівні володіє навчальним матеріалом; відтворює частину навчального матеріалу порушуючи логічні зв'язки; знає переважну більшість понять навчального матеріалу; має труднощі із формуванням висновків.	демонструє вміння застосовувати знання у стандартних ситуаціях, має слабкі навички виконання творчих завдань; правильно вирішив половину тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення головного у вивченому.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні

	узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	сформовані уміння та навички
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	не виконує зовсім практичні завдання або з постійною допомогою викладача.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Культурна (соціальна) антропологія: становлення методу.
2. Прикладна антропологія: практичне застосування методу.
3. Головні напрямки досліджень в сучасній антропології.
4. К. Клакхон про прикладну антропологію.
5. Методи антропологічного дослідження.
6. Метод спостереження, його головні переваги (природність, незалежність) та ризики.
7. Інструментарій: щоденник, протокол, технічні засоби, програма обробки.
8. Відкрите та приховане спостереження.
9. Інтерв'ю в антропологічному дослідженні: головні різновиди.
10. Класичні принципи польової роботи антрополога: Ф. Боас.
11. Класичні принципи польової роботи антрополога: Б. Малиновський.
12. «Аргонавти західної частини Тихого океану». Зразок польових досліджень.
13. Культурний релятивізм як метод польового дослідження. «Розум первісної людини».
14. Класичні принципи польової роботи антрополога: М. Мід.
15. Класичні принципи польової роботи антрополога: Р. Бенедікт
16. Дослідження напряму антропологічної журналістики: Elizabet. Bird
17. Дослідження напряму антропологічної журналістики: Anne Kirstine Hermann,.
18. Дослідження напряму антропологічної журналістики: Janet Cramer, Michael McDevitt.
19. Основні принципи антропологічної журналістики: концепція,
20. Основні принципи антропологічної журналістики: джерела
21. Основні принципи антропологічної журналістики: метод.
22. Основні принципи антропологічної журналістики: кінцевий продукт.
23. Приклади антропологічної журналістики: цикл літературних репортажів Йозефа Рота,
24. Приклади антропологічної журналістики: дослідження безхатченків у Стенфордському університеті.
25. Етичні принципи польового дослідження в антропологічній журналістиці.

- 26 Згода на оприлюднення інформації: можливі формати.
27. Основні принципи проведення польового дослідження.
28. Визначення цілей та завдань дослідження.
29. Репортаж як спосіб презентації дослідження.
30. Аналітична стаття як спосіб презентації дослідження

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль						Сума балів			
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2						
35			65						
Поточний та періодичний контроль									Сума балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
7	7	7	14	7	7	21	30	100	

Примітка. Набрати бали студенти можуть на практичному занятті. T1: 1 практичне заняття 7 балів; T2: 1 практичне заняття 7 балів; T3: 1 практичне заняття 7 балів; T4: 2 практичних заняття, по 7 балів за кожне (14 балів); T5: 1 практичне заняття 7 балів; T6: 1 практичне заняття 7 балів; T7: 3 практичних заняття, по 7 балів за кожне (21 бал); T8: 4 практичних заняття перші три заняття по 7 балів за кожне, останнє заняття, підсумкове — 9 балів (30 балів)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано

85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Тхоржевська Т. В. Пошук інформації та розуміння контексту: методи культурної антропології у журналістиці: методичні вказівки та завдання для студентів 3 курсу першого (бакалаврського) рівня спеціальності «журналістика» Одеса: видавець С.Л. Назарчук, 2023. 35 с. (1,4 ум. друк.. арк.).

14. Рекомендована література

Основна

1. Борко Т. В. Культурна антропологія: підручник. 2018. URL: https://stud.com.ua/130025/filosofiya/kulturna_antropologiya
2. Культурна антропологія : навчально-методичний посібник. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 112 с. URL: <http://dspace>.
3. Тхоржевська Т.В. Антропологічна журналістика: до постановки проблеми. Діалог. Медіастудії. Вип.28, 2022. С. 160-168
4. Яремчук О. Польове дослідження як антропологічний інструмент у літературному репортажі (на прикладах журналістських текстів Йозефа Рота). Наукові записки Інституту журналістики. Т. 2 (75) 2019. С. 135 — 145. URL: http://www.scientific-notes.com/wp-content/uploads/2020/01/75_10.pdf
5. Cramer J. McDevitt M. Ethnographic journalism. In Qualitative Research in journalism Taking' it to the Streets. Edit by Sharon Iorio. 2004. P.127 – 144. URL: https://www.researchgate.net/publication/265357598_Ethnographic_Journalism
6. Malinowski Bronislaw Scientific Theory of Culture. URL: https://monoskop.org/images/f/f5/Malinowski_Bronislaw_A_Scientific_Theory_of_Culture

and Other Essays 1961.pdf

7. Mead Margaret Coming of Age in Samoa: A Psychological Study of Primitive Youth for Western Civilisation. URL:

<https://www.amazon.com/Coming-Age-Samoa-Psychological-Civilisation/dp/0688050336>

8. Eriksen Thomas Hylland What Is Anthropology? (Anthropology, Culture and Society).

URL: <https://www.amazon.co.uk/What-Anthropology-Culture-Society/dp/0745323197>

Додаткова

9. Тхоржевська Тетяна Досвід медіаантропології у дослідженні медіавпливу *Obraz*, 2023. Vol.1 (41). P. 6–15 DOI [https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1\(41\)-6-15](https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1(41)-6-15)

10. Bird E. Anthropological methods relevant for journalists. *Journalism Educator*. 1987. V. 41 (4). P. 5-10. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/107769588604100402>

11. Bird E. The anthropology of news & journalism: global perspectives. Indiana University Press. Bloomington. 2010. 328 p. URL:

<https://iupress.org/9780253221261/the-anthropology-of-news-and-journalism/>

12. Hermann A.K. Ethnographic journalism. *Journalism*. 2014. Volume 17. Issue 2 URL: <https://doi.org/10.1177/1464884914555964>

13. Cordell S.A. The Anthropology of News and Journalism: Global Perspectives ed. by S. Elizabeth Bird (review). *American Periodicals A Journal of History Criticism and Bibliography*. January 2013. Vol. 23(1). p. 83-84. URL:

<https://muse.jhu.edu/article/503870/pdf> (дата звернення: 19.11.22)

14. Postill J. The anthropology of news and journalism: global perspectives. Edited by S. Elizabeth Bird. *Journal of the Royal Anthropological Institute*. December 2011. Volume 17, Issue 4. p. 898–899. URL:

https://www.academia.edu/12843199/The_anthropology_of_news_and_journalism_global_perspectives_Edited_by_S_Elizabeth_Bird

Електронні інформаційні ресурси

Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua/ua/elektronnaya-biblioteka/>

Одеська національна наукова бібліотека. URL: <http://biblioteka.od.ua/>

Одеська обласна універсальна наукова бібліотека. URL: <http://odnb.odessa.ua/>

Офіційний сайт факультету журналістики, реклами та видавничої справи. URL: <http://fj.onu.edu.ua/library/>